

“หลักนิติธรรม : เสาเอกของประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล”

8 องค์ประกอบของหลักนิติธรรม

หลักความชอบด้วยกฎหมาย

การกระทำต่างๆ ของรัฐ ต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้

หลักยุติธรรม ธรรมชาติ

การพิจารณาพิพากษาคดี ต้องเป็นธรรม

วิวัฒนาการหลักนิติธรรม ในรัฐธรรมนูญ

หลักสุจริตและ ความได้สัดส่วน

ใช้อำนาจด้วยความ ซื่อสัตย์ และเหมาะสม กับเหตุการณ์

หลักสิทธิมนุษยชน และศีลธรรม

ยึดมั่นในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีสำนึก ในศีลธรรมอันดี

ปราศจากอคติและ การเลือกปฏิบัติ

ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม

สามัคคีธรรมและ ประโยชน์สาธารณะ

ไม่สร้างวาทกรรมความ โกรธแค้นเกลียดชัง ฯลฯ (Hate Speech)

ความมั่นคง และสันติสุข

การดำรงอยู่ของประเทศ และความสงบสุขของ ประชาชน คือ เป้าหมาย สำคัญ

มาตรฐานกฎหมาย ระหว่างประเทศ

ปฏิบัติตามพันธกรณี และมาตรฐานภายใต้ กฎหมายระหว่างประเทศ

รัฐธรรมนูญ 2540 จุดเริ่มต้นประชาธิปไตย

อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล

รัฐธรรมนูญ 2550 ระบุมหลักนิติธรรม ไว้ใน รัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรก

รัฐธรรมนูญ 2560 เน้นย้ำให้ทุกองค์กรต้องปฏิบัติหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และ หลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และความผาสุกของประชาชน

หลักความเสมอภาค : รธน. 2560 ปรากฏใน ม. 27

หลักความเสมอภาค

รธน. 2540 และ รธน. 2550 ม. 30

ความเท่าเทียมทางกฎหมาย บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตาม กฎหมายเท่าเทียมกัน

มาตรการที่รัฐส่งเสริมให้เกิด ความเท่าเทียม ไม่ขัดต่อ หลักความเสมอภาค

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ฯลฯ มีสิทธิเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมาย บัญญัติห้ามไว้

ข้อสังเกต : บทเฉพาะกาลกับ หลักนิติธรรม

รัฐธรรมนูญ 2560 ม. 279 บัญญัติให้ บรรดาประกาศ คำสั่ง และการกระทำของ คสช. ที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ชอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย และให้มีผลบังคับใช้ต่อไป